

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évf. 263. sz. 1943. november 20 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Zsitomirt visszafoglalták a német csapatok

A keleti fronton erős ellenséges előretörések váltakoztak lendületes ellen-támadásokkal — Zsitomir, Korosten és Szmolenszk térségében dúlnak a legnagyobb harcok — Angolszász repülők Berlint és Mannheimot támadták
A légvédelem 46 bombázót lelőtt

Hull amerikai külügyminiszter beszámolt a moszkvai tárgyalásokról

A keleti fronton Zsitomir, Korosten és Szmolenszk, ez a három város, illetve térsége fekszik ma is a harcok súlypontjában. Szmolenszktől nyugatra az oroszok még mindig nagy erővel ügyszólván szüntét nélkül támadnak. De — mint tájékozott német katonai körökben kijelentették — sehosem sikerült az oroszoknak a német vonalat áttörni. A Zsitomir — Korosten közötti térségben továbbra is változatlan hevességgel folynak a harcok. Itt a német ellentámadásoknak kell nagyobb fontosságot tulajdonítani. Már napok óta nem kétséges, hogy az itt folyamatban levő hadműveletek túllépték a helyi jelentőségű harcok jellegét.

Az oroszok Kíev térségében, ahová Zsitomirt és Korosten is számítani kell, nagy erőfeszítéseket tettek a német ellentámadások megállítására, de a németek megtörték kemény ellenállásukat. Német ellentámadásokról tesz említést a tegnapi hadijelentés Rjessica vidékén is. Ez a Dnyeper nyugati partján fekvő város Gomelől 50 km-re nyugatra még mindig német kézben van. Itt erős orosz támadások és ugyancsak nagy erővel végrehajtott német ellentámadások váltják fel egymást.

Mérvadó német helyről összefoglaló jelentést adtak ki a két hónap óta teljes erővel folyó szovjet offenzíváról, amely figyelemre méltó nyíltsággal állapítja meg, hogy a szovjet áttört erejét mindaddig semmiféle tekintetben nem befolyásolták sem a német csökönys ellenállás, sem a súlyos veszteségek, sem a lényegesen meghosszabbodott utánpótlási vonalak, a szovjet támadások egyáltalán nem szünetelnek.

A szakadatlan ellenséges támadásoknak emberi és hadianyagban való túlereje a német keleti hadsereget nagy és súlyos feladatok elé állítja. A német csapatok harci szellemét annál magasabbra kell értékelni, mert a német birodalom, amelynek lakossága Oroszország lakosságának csupán a felét teszi ki, kénytelen tartani az arcvonalat Leningrád és a Krim között. Olaszország nagyrésze és az egész délkelet szintén lényeges haderőket köt le — hangoztatja az összefoglaló jelentés.

ZSITOMIR

Visszafoglalása a tegnapi nap egyik legérdekesebb hadiseeménye. Mult számunkban éppen

arra mutattunk rá, hogy adott esetben a legjobb védekezés a támadás. Zsitomirnál is az történt, hogy az előnyomult szovjet erőket oldalba kapták a német csapatok és a német ellentámadás mind nagyobb tért nyert. A szovjet emberben és anyagban nagyon sokat veszített. A hadműveletek e részét betetőzte Zsitomir városának visszafoglalása, melyet tegnap éjszaka jelentettek.

Nehéz jóslásokba bocsátkozni atekintetben, hogy a német ellentámadásnak Zsitomir elfoglalásán túl mik lesznek a további következményei. Az a nagy kérdés, hogy részletaktióról van-e itt szó, vagy pedig a német hadvezetés nagyobb kiterjedésű ellenoffenzívára gondolt. Minderre a következő napok adják meg a feleletet.

AZ OLASZ HARCTÉREN

az utóbbi napok folyamán említésreméltó esemény nem történt.

A LÉGI HÁBORÚ

során a németek Londont, az angolok pedig csütörtök éjszaka többek között Berlint is támadták. Nagyobb károkat jelentenek Mannheimból. A légvédelmi erők 46 angolszász bombázót lőttek le.

LEROSZ

szigetének szomszédságában három kisebb szigetet elfoglaltak a német tengerészeti erők.

Az „Ewening Star” katonai munkatársa azt írja, hogy Samosz szigete is rövidesen elesik. Ezt a szigetet még nehezebb tartani, mint Leroszt — mondja az angol újság.

HULL

ESZAKAMERIKAI KÜLÜGYMINISZTER

beszámolót tartott a washingtoni parlamentben. Most történik először, hogy miniszter tart beszámolót az északamerikai kongresszus két háza előtt. Eddig csak az elnököknek, vagy meghívott külföldi államfőeknek, vagy kormányfőeknek járt ez a megtiszteltetés. Hullnak megadták ezt a kiváltságot, amivel talán küldetésének fontosságát akarták hangsúlyozni.

— Urai akarunk lenni — mondotta Cordell Hull a többi közt — és lehetünk is a magunk sorának, ha együttműködünk azokkal a nemzetekkel, amelyek szintén a biztonságra törekcsenek. A jövőben aszerint fognak meg-

ítelni minket, hogy milyen mértékben vállaltuk a felelősséget a háború megnyeréséért, de azért is, hogy semmit sem mulasztottunk el a jövő békekénekek megteremtése érdekében.

Rámutatott arra, hogy a moszkvai értekezlet szerint jelentős lépés mind a háború megrövidítése, mind a jövőért való gondoskodás felé.

— Arra kell törekedni — folytatta —, hogy a háború után a szövetséges nemzetek mindegyikének közös érdeke legyen a biztonság és jogbiztonság által védett új világrend fenntartása, a béke fenntartása, a politikai szabadság s a gazdasági és szociális jólét kiépítése az Atlanti Charta alapján.

Hull nagyfontosságú „önmegtagadásnak” minősítette azt a moszkvai nyilatkozatot, hogy az ellenségeskedések befejezése után más államok területén nem veszik igénybe seregeiket, csak közös meg egyezés után. Ezzel a nyilatkozattal Anglia, az Egyesült Államok, Kína és a Szovjet-unió letették a háború utáni együttműködés alapját s ezzel lehetővé tették a békeszeretű nemzeteknek — nagyoknak és kicsinyeknek —, hogy békében éljenek és biztonságban s így dolgozhasanak gazdasági, szociális és szellemi előbbrehaladásukon.

Ismertette ezután a moszkvai értekezlet lefolyását és határozatait s rámutatott a tanácsadó-bizottság hivatására. Ez szerinte hasznos eszköz lesz az ellenségeskedések befejezésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó javaslatok tanulmányozására. Vázolta az Olaszország számára létesítendő külön tanácsadó-bizottság szerepét, majd beszámolt az Ausztriára vonatkozó nyilatkozatról. A moszkvai értekezlet előzetesen is figyelmet szentelt sok olyan különleges kérdésnek, amely a békébe való átmenethez fűződik. Gyümölcsöző eszmecsere folyt ezekről a kérdésekről, mint amilyen a Németországgal és szövetségeseivel való elbánás, a gazdasági kapcsolatok különféle szakaszai, a társadalmi jólét előmozdítása, valamint az általános biztonság és a béke biztosítása.

— A két hétig tartó beható tárgyalás — folytatta a miniszter — nem hozta magával, mint ahogy ez nem is volt tervben, valamennyi felmerült kérdés megoldását. Voltak kérdések, mint pl. a határookra vonatkozó kérdések,

amelyeket a dolog természeténél fogva függőben kellett hagyni az ellenségeskedés befejezéséig. A legnagyobb jelentősége van annak a ténynek, hogy az értekezleten a mostani és a háború utáni nemzetközi együttműködés szellemének gyakorlati kifejezést adtunk. Ez kiterjedésében és határosságában állandóan gyarapodni fog s a kölcsönös megértés és bizalom légkörében idők multával sok, ma még nehéz kérdés az őszinte és baráti megvitatás útján kétségtelenül közelebb jut a kielégítő megoldáshoz — mondotta Hull.

A NÉMET

KÜLÜGYMINISZTERIUMBAN

Hull kongresszusi beszédét a moszkvai értekezlet eredményeiről védőbeszédnek minősítik, amely semmi határozottat nem mondott, mert különben be kellett volna ismernie, hogy Moszkvában Európát átengedték a bolsevizmusnak. Erre a felismerésre a legtalálhatóbb válasz Németország elszántsága, hogy minden eszközzel végigküzdi a harcot ennek a veszélynek kiküszöbölésére.

AMERIKAI HANGOK

hallatszanak különböző változatokban a határkérdésekről. Az „Exchange Telegraph” washingtoni jelentése szerint a határmegvonás kérdésének rendezését, különösen Lengyelországot, Romániát és a balti államokat illetően — a legutóbbi hivatalos értesülések szerint — a tulajdonképpeni háborús tárgyalások befejezése utáni időre halasztják. Mindazonáltal minden jel arra mutat, hogy ebben a kérdésben a vita mind élénkebb lesz. Ezeknek a problémáknak mindegyike évszázadokra nyúlik vissza, a legtöbb azonban újkeletű és Kelet-, valamint Közép-Európában összpontosul. A legnagyobb nehézséget a lengyel kérdés okozza — hangsúlyozzák Amerikában. További súlyos problémát jelent Besszarábia és a monarchia egyik része, amelyet később Romániához csatoltak (!) és Amerikában már most mint keleti Elzász-Lotharingiát emlegetik.

Azt hiszik, hogy diplomáciai úton ezekben a kérdésekben máris bizonyos megoldást dolgoztak ki. A balti államok kérdése azonban eddig még nyílt, mert ezekben az államokban 1918 és az új világháború között erős nemzeti áramlat jutott előtérbe. Litvánia,

Esztország és Lettország továbbra is követeli a politikai szuverenitást. Alakilag ezeknek a területeknek legnagyobb része népszavazás útján 1939-40. években mint önálló szovjet köztársaság csatlakozott Oroszországhoz, ez azonban az Egyesült Államok eddig nem ismerték el. Amerikában változatlanul a balti államok háború előtti kormányait ismerik el.

A lengyel határok kérdése különösen élénk vita tárgya az Egyesült Államokban. Csikágóban, Clevelandban, Buffalóban és más amerikai nagyvárosokban jelentős lélekszámú lengyel kolóniák vannak túlnyomórészt katolikus lakossággal. Körükben élénk propaganda folyik a háború előtti volt lengyel határok helyreállítása érdekében. Az Egyesült Államokban levő lengyel katolikusok némi aggodalmat fejeztek ki abban a tekintetben, hogy Moszkvában az Atlanti Charta tekintetében esetleg megalkuvás jött létre, mert az oroszok különös nyomattal követelik vissza az eddig Lengyelországhoz tartozott ukrán területeket.

A SZOVJET

élénk ellenszével kísérte az eddig felmerült konföderációs terveket. Most ebben az irányban szovjet állásfoglalás történt. Mint az MTI idézi, a moszkvai rádió esztörtökön az „Izvesztija” vezércikkét ismertette, amelyben a lap kifogást emel a londoni sajtó megállapításai ellen, hogy a moszkvai határozat nem jelent mást, mint annyit, hogy a Szovjet-unió már nem ellenzi a közép és keleteurópai államok csoportosulását. Sem az Ausztriára vonatkozó nyilatkozat maga, sem a moszkvai értekezlet egyéb döntése nem ad alapot ilyen következtetésekre — állapítja meg az „Izvesztija” és megjegyzi, a szovjet álláspont teljes mértékben elis-

FONTOS TUDNIVALÓK

Rendelet a szaloncukor árának megállapításáról.

meri, hogy a kis országok felszabadítása, függetlenségük és felségjogaik visszaállítása egyike a legfontosabb feladatoknak a háború utáni Európa megszervezésében és a tartós béke szempontjából. Azonban éppen úgy mérlegelés tárgyává kell tenni azt a tényleges helyzetet, amelyben a kis nemzetek lesznek majd közvetlenül az ellenségeskedések befejezése után. Az első időben az európai országok kapcsolatait a bizonytalanság és nagyfokú ingadozás fogja jellemezni. A kisállamoknak szükségük lesz bizonyos időre, amíg megtalálják tájékozódásuk irányvonalát. A szovjet álláspont nem zárja ki azt, hogy a Szovjet-Unió alkalmas időpontban készségesen meg ne tárgyalja ezt a kérdést a többi egyesült nemzettel a háború utáni együttműködés szemszögéből és figyelembevéve a háború után adandó helyzetet — így végződik a szovjet cikk.

A TÖRÖK ALLÁSPONT

relő újabb hír érkezett. A török köztársasági néppárt kedden kilenc óra hosszat tartó ülésen vitatta meg Menemendzsoğlu beszé-

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-sága közli:
Az ellenség a nagy Dnyeper-kanyarulatban a tartós esős időjárás mellett pénteken csak gyengébb erővel támadott. Mindenütt visszavertük. Cserkasznál is eredménytelen maradt az ellenség több támadása és átkelési kísérlete.
A szovjet Kíev harciterületén számos heves, azonban eredménytelen támadással igyekezett lekötni a német ellentámadás előrehaladását. Csapataink megtörték az ellenség kemény ellenállását, merész előretöréssel kb. 1500 méterrel támadási eredményüket az ellenség által szivósan védelmezett számos helységet elfoglalták.
Korábban térségében tovább tartanak az elkeseredett harcok. Rzesica szakaszán szintén tartós, kemény harcok voltak. Erős ellenséges előretörések vártakoztak lendületes ellentámadásaikkal.
Bovall hadosztályaink Szolotenzkól nyugatra csütörtökön szintén meggyőzően az ellenségnek túlsúlyban lévő erővel vegre hajtott valamennyi átörési kísérletét és az ellenségnek ismét nagy veszteségeket okoztak emberben és páncélosokban.
Neveltől délnyugatra a betörési térségből előretörő néhány ellenséges osztagot harcra kényszerítettünk és részben súlyos harcok után szétugrasztottunk. Az ellenséges roham eredmény-

Mind több az ázsiai származású szovjet katona a keleti fronton

Berlin, nov. 19. (NTI) A keleti arcvonalon foglyul ejtett bolsevista katonák között egyre több az ázsiai származású és mert az európaiak gyakran kisebb számban vannak a foglyok között, mint az ázsiaiak, ezzel a jelentőséggel foglalkozik most a Berliner Börsenzeitung és rámutat arra, hogy a bolsevisták nagy embertartaléka az óriási csaták kohójában felmorzsolódik.
A szovjet az újból visszafoglalt területeken minden 45 és 60

Zsitomirnál nagy veszteséget szenvedett a szovjet

Berlin, nov. 19. Interinf jelentése a keleti arcvonal helyzetéről: A déli és középső szakaszon az időjárási és az útviszonyok fokozódó rosszabbodása, csak csekély befolyással volt a harcok természetére. Különösen a déli szakaszon a harcok továbbra is erős és sikeres német támadó események jegyében álltak. Nagyobb harci cselekményekre került sor ismét a Dnyeper nagykanyerulatban Dnyepropetrovsktól délnyugatra és Krivoj Rogtól északra. A csütörtöki szovjet támadások a német fo-

molóját.
Bár a pártértekezletről semmi pontos értesülés nem szivárgott ki, török politikai körökben változatlanul hangoztatják azt a meggyőződést, hogy Törökország magatartásában egyelőre nem várható változás. Ha csak a hadihelyzetben igen lényeges változások nem következnek be, valószínű, hogy Törökország eddigi nem hadviselő politikája néhány hónapon belül nem változik meg.

FINNORSZÁG

helyzetéről érdekes ismertetést jelentenek: Külpolitikai kérdésekben rendszerint jól értesült finn lap a helsinki amerikai újsóvívő külsőben álló elutasításával kapcsolatosan emlékeztet arra, hogy egyes hírek szerint Oroszország nemrégiben erős nyomást gyakorolt az Egyesült Államokra annak érdekében, hogy Washington vonja vissza Helsinkiből diplomáciai képviselőit.
A finnországi lap ezzel kapcsolatosan megállapítja, hogyha az Egyesült Államok Finnországot ki akarják vonni a háborúból, arra a diplomáciai kapcsolat megzakítása a lehető legrosszabb eszköz lenne. Egyet jelentene ugyanis Finnország elszigetelődésével.

A finnországi lap ezzel kapcsolatosan megállapítja, hogyha az Egyesült Államok Finnországot ki akarják vonni a háborúból, arra a diplomáciai kapcsolat megzakítása a lehető legrosszabb eszköz lenne. Egyet jelentene ugyanis Finnország elszigetelődésével.

nyes elhárításában Szolotenzkól nyugatra és északra — a kiváló része volt a 119. gránátos ezred Nagongast őrnagy vezetésével álló második zászlóaljnak, a Florke vezérőrnagy vezetésével álló 14. szász gránátos hadosztálynak. A mint a Hitler altábornagy parancsnoksága alatt álló 206. kelet-porosz gyalogos hadosztálynak.
Del-Olaszországban a nap, eltekintve az arcvonal keleti szakaszán folyt élen előrsütökeztől, általában nyugodtan telt el.
Az Egei tengeren könnyű német tengerészeti haderők csütörtökön előretörték a Leroszól északra és északnyugatra fekvő Lipsos, Patmosz és Nikaria szigete ellen. E szigetek Badoglio-párti olasz védőt fegyverletételre kényszerítették és nagy mennyiségű zsákmányra tettek szert.
Ellenséges repülőketelések csütörtökön norvég területet, az elmúlt éjjel pedig több helységet támadtak meg Nyugat- és Észak-Németországban, köztük a biradalmi fővárost is.
Nagy károkat jelentenek Mannheimból. A lakosság vesztesége csekély. Légvédelmi erők eddigi jelentések szerint 46 brit-északamerikai bombázót semmisítettek meg.
Nehéz német harci repülőgépek november 19-ére virrad éjjel egyes célokat bombáztak London város területén. (MTI)

éves férfit behív és ez a jelenség kézzelfoghatóan bizonyítja, hogy az a tétel, amely szerint az ember- és anyagtömegekben való fölény a döntő jelentőségű, hosszabb időre nem állhat fenn. Mialatt az ellenséget sok körülmény arra kényszeríti, hogy civilek, gyermekek és öregek harcbevételével érjen el eredményeket, a német hadvezetőség ember- és anyagtartalékainak óvatos felhasználásával bizonyossággal tekinthet a végső győzelem felé. (MTI)

éves férfit behív és ez a jelenség kézzelfoghatóan bizonyítja, hogy az a tétel, amely szerint az ember- és anyagtömegekben való fölény a döntő jelentőségű, hosszabb időre nem állhat fenn. Mialatt az ellenséget sok körülmény arra kényszeríti, hogy civilek, gyermekek és öregek harcbevételével érjen el eredményeket, a német hadvezetőség ember- és anyagtartalékainak óvatos felhasználásával bizonyossággal tekinthet a végső győzelem felé. (MTI)

éves férfit behív és ez a jelenség kézzelfoghatóan bizonyítja, hogy az a tétel, amely szerint az ember- és anyagtömegekben való fölény a döntő jelentőségű, hosszabb időre nem állhat fenn. Mialatt az ellenséget sok körülmény arra kényszeríti, hogy civilek, gyermekek és öregek harcbevételével érjen el eredményeket, a német hadvezetőség ember- és anyagtartalékainak óvatos felhasználásával bizonyossággal tekinthet a végső győzelem felé. (MTI)

éves férfit behív és ez a jelenség kézzelfoghatóan bizonyítja, hogy az a tétel, amely szerint az ember- és anyagtömegekben való fölény a döntő jelentőségű, hosszabb időre nem állhat fenn. Mialatt az ellenséget sok körülmény arra kényszeríti, hogy civilek, gyermekek és öregek harcbevételével érjen el eredményeket, a német hadvezetőség ember- és anyagtartalékainak óvatos felhasználásával bizonyossággal tekinthet a végső győzelem felé. (MTI)

kön azok az erős szovjet támadó csoportok, amelyek egészen Zsitomirig előretörték, súlyos csapásokat szenvedtek. A kilenc nap óta folytatott német ellentámadásokban a bolsevisták eddig 320 páncélos, 450 löveget, több mint 10.000 gyalogsági fegyvert vesztek. A terület megtisztításakor a német osztagok 10.000 elesett bolsevistát temettek el. A foglyok száma eddig több mint 2500. (MTI)

Külön jelentés Zsitomir visszafoglalásáról

Berlin, nov. 19. A keleti arcvonal déli szakaszán folyó német ellentámadások során pénteken visszafoglalták Zsitomir városát. (MTI)

Ellentétes hírek Mussolini ellenzékéről

Zürich, november 19. A köztársasági fascista sajtó jelentése szerint a fascista nagytanács 19 tagjára, aki július 24-én Mussolini ellen szavazott, halálos ítélet vár. A sajtó szerint a 19 vádlott közül 18 északolaszországi fogházban van, egyedül Grandinac sikerült külföldre menekülni. A Basler Nachrichten értesülése szerint a fasista sajtó nyilatkozatai némi ellentétben vannak más hírekkel. Az északolaszországi sajtójelentések szerint Alfieri, volt berlini követet szintén letartóztatták.
A Basler Nachrichten úgy értesült, hogy Alfieri egyáltalában nincs Olaszországban, hanem semleges külföldön tartózkodik gyógyintézetben.

Hajdanában-danában...

Az a bizonyos Notesz-könyv

Minden nagy államférfinak vannak szokásai, kedvtelése, magyaráni: bogarai, akárcsak a mindennapi élet kis gondjaival küzdő nyárspolgárnak.

Szell Kálmán a nagy magyar miniszterelnökök közé számít, aki úgy pénzügyi, mint államférfiúi bölcsességével sokat lendített a magyar állam kerekén. Szorgalmas politikus volt, szinte agyondolgozta magát; kedves, közvetlen magyar úr volt, aki — mint társaságbeli férfi is — közkedveltségnek örvendett. A komoly nagy államférfi, Ferenc József kedvelt miniszterelnöke, otthon, ha a vasmegei Rátótban, ősi birtokán tartózkodott, a legbájosabb, a legvendégszeretőbb magyar nemes úr volt, akinél a vendégek számára a kapuk mindig tárva voltak. Amikor otthon volt, megszűnt a politika, ha tucattal jöttek is a sürgönyök és nem érdekelte más, mint a családja és a bikái. Ez volt a szenvedélye. Ő tenyészette Európában a leg szebb bikákat. Felesége, Vörösmarty Mihály egyetlen leánya, mindenben segítségére volt férjének. Szell leánya, egy csodaszép teremtés, Bernrieder János felesége lett s egy bájos unokával ajándékozta meg édesapját. Ez az unoka háziasarnok volt s miniszterelnök nagypapjának bizony sokszor kellett órákig vele játszani.

Kacziány Géza professzor, a nagy historikus mindotta egyszer Szellnek: „Kegyelmes uram, látod, könnyebb egy országot elkörmányozni, mint egy ilyen hároméves zsarnokkal elbírní!”

Nagyobb képviselőcsoport lepte meg egyszer szabadsága alatt Szell Kálmánt Rátóton. Kormánypártiak és ellenzékiek vegyesen. Ahogy édesatyámnak, László Mihálynak elbeszéléséből tudom, vele együtt (atyám akkor ellenzéki volt) ott voltak Szentiványi Árpád, Beksis Gusztáv, Werner Gyula, Kolosvári Kiss István, Visontai Soma, Major Ferenc, Förster Aurél, Bartha Miklós és Dévaványai Nagy Sándor.

Jól tájékozott olasz körökben kijelentik, hogy De Bono tábornagynak is sikerült elmenekülni. Kétségbevonák azt is, hogy Ciano gróf a veronai fogház lakója volna. Ezzel szemben megerősítik Volpi gróf, Marinelli volt párttitkár és Balella volt miniszter letartóztatását.

Légítámadás Berlin ellen

Berlin, november 19. (NTI) November 18-án a késő esti órákban brit repülőketelék a látást akadályozó idő védelme alatt behatoltak a birodalom északnyugati területére és néhány helységeken kívül a fővárost is megtámadták robbanó- és gyújtóbombákkal. A német éjszakai vadászok és légvédelmi útegek elhárítása nyomában működésbe lépett és a Német Távíró Iroda értesülése szerint megakadályozta a brit repülőket abban, hogy összefogott támadást hajtsanak végre Berlin városára. A legtöbb bomba sűrűn lakott külvárosokra esett. A támadásban résztvevő brit bombázók közül többet lelőttek. (MTI)

Svéd várost bombáztak

Stockholm, nov. 19. Ismeretlen repülőgépekből ledobott bombák érték a Malmöi északkeletre levő Lond városát. Ötven gyújtóbomba esett a városra s károk keletkeztek a pályaudvaron, valamint néhány más épületben.

Svédország tiltakozik Lond bombázása ellen. Megállapították, hogy a Londra ledobott bombák angol eredetűek. (MTI)

Szell Ignác belügyi államtitkár, a miniszterelnök bátyja, szintén velük tartott. A kitűnő ebéd után, amikor a háziasszony maga kínálta vendégeit válogatott Regalia Média szivarokkal (a kegyelmes asszony maga is azt szívott), Szell Kálmán leínvitálta a társaságot a bikaistállóhoz. Ott aztán büszkén mutatta be saját tenyésztésű bonyhádi bikáit, köztük a Szultánt, amely kerek tíz mázsát nyomott és fajtájának megbámulni való remeke volt. A többi bika sem maradt mögötte.

Szell elővett egy vaskos sárga noteszkönyvet s abból magyarázta el minden bikának a curriculum vitae-jét, sőt jegyzeteket is benne. Bartha Miklós nagyon figyelt, egyszer csak nevetve mondja Szellnek:

— Te Kálmán, én ismerem ezt a noteszkönyvet. Te ebbe jegyzed bele, amikor a Házban ülés van, a szónokok megjegyzéseit.

Erre a miniszterelnök is elnevette magát:

— Ti ellenzékiek, ha engem támadtok s én előveszem ezt a sárga noteszt s abba jegyezgetek, azt hiszitek, hogy Polónyi, vagy Förster Aurél beszédéből csinállok kivonatot. Pedig a fenét! A bikáim adatait nézegetem s hasonlítom össze, hogy mire idejövök gazdálkodni, minden rendbe legyen.

— No lám — vágott közbe a néppárti orvos, Major Ferenc — mindig azt hittük, hogy mi vagyunk a fontosabbak s most kiderül, a bikák azok.

— Úgy bizony! — válaszolt Szell — a szavak elröppennek, de a bikáim megmaradnak. Ti megbuktathatok engem, a bikáim megtartanak.

Ez a sárga notesz története. László Zoltán dr.

— A vichyi kormány ankarai nagykövétet visszahívták. Berge-ter gyűlést szerdán visszautazott Franciaországba. Úgy tudják, hogy utódot nem neveznek ki helyébe, hanem a francia nagykövetség vezetője ügyvivő kezében marad.

Idegenforgalmunk a háborús viszonyok között sem szűnt meg

Ezt bizonyítja a most megjelent idegenforgalmi Évkönyv

Most jelent meg „A Magyar Idegenforgalom Évkönyve 1943.” című negyedszáz oldal terjedelmű, dúsan illusztrált mű, amely a magyar idegenforgalom évenként visszatérő egyetlen standard-szakmunkája. A nagy formátumú, kitűnően összeállított könyvet uttal is az Idegenforgalmi Újság-írók Egyesülete szerkesztette és adta ki.

Akik azt hiszik, hogy idegenforgalmunk a háborús viszonyok következtében elakadt, vagy éppen megszűnt, azok súlyosan tévednek. A magyar idegenforgalom életrevalóságának fényes bizonyossága ez az Évkönyv, amelyből kiderül, hogy ezen a téren ma is nagyszabású munka folyik, még pedig részben a belső vándorforgalmunk kiépítése, másrészt a gondos felkészülés a háború követő időkre, amikor megnyílnak majd a határsorompók és Magyarország ismét Európa egyik legérdekesebb, legszínesebb idegenforgalmi attrakciója lesz.

„A magyar Idegenforgalom Évkönyve 1943.” című munka valóban négy részre tagozódik. Az első rész a IV. Idegenforgalmi Közigazgatási Szaktanfolyam ez évben elhangzott megnyitó előadásait tartalmazza, amelyeknek szerzői a legkitűnőbb idegenforgalmi szakemberek. A második részt, amely magában 140 oldalt tesz ki, kiváló balneológusunk, dr. Benczur Gyula egyetem tanár szerkesztette. E rész felöleli a hazai gyógyfürdők, gyógyintézetek, szanatóriumok, üdülőhelyek, gyógy- és ásványvizek, források, termálok és gyógyfürdők ismertetését és a legmodernebb eszközökkel készült legújabb analízisek alapján. Ez a hézagpótló tudományos rész részletesen felsorolja azt is, hogy a gyógyfürdőknek és ásványvizeknek melyek a javallatai az egyes főbb betegség-csoportok szerint. Nemesak a magyar orvostársadalom, de a nagy közönség is rengeteg hasznát látja majd ennek a munkának.

Az Évkönyv következő része az európai legelső nemzeti utazási iroda történetéről szól. Ezt az utazási irodát ma Ibusz-nak hívják és az Ibusz negyven éves története jóformán azonos a magyar idegenforgalom történetével. Dr. Klaudy József írta ezt a részt eleven tollal, de történetírói hűséggel és pontossággal. A jubiláló Ibusz történetéhez dr. Imrédy Kálmán Máv. elnök írt előszót, dr. Veress Gábor alnők vezérigazgató pedig bevezető cikket. Ez a rész jóval több, mint egy vállalat alapításának és üzleti történetének számlója: valóságos kortörténeti és kultúrtörténeti dokumentum is. A negyedik rész az időszerű idegenforgalmi tudnivalókról számol be. Megvonja mérlegét az elmúlt esztendőnek és útmutat a jövőre. Az Évkönyv e lexikális jellegű anyagából kiemelhetjük a világhírű vendéglősmester, Gundel Károly cikkét, aki kioktatja a közönséget, hogy a háborús viszonyok között hogyan és mit egyen kiránduláson. Igen érdekes gróf Széchenyi Károly cikke, amely a Magyar Vendérgazdálkodási Szövetség szervezetét és eredményeit ismerteti.

„A Magyar Idegenforgalom Évkönyve 1943.” az érdekelte körökben általános feltűnést keltett és valójában senki sem nélkülözheti, akinek közvetlenül, vagy közvetve komoly köze van az idegenforgalomhoz. A pompás kiállítású könyv a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdájában készült és a nyomda magas színvonalát igazolja.

Zsindely Ferenc miniszter nagy beszédben számolt be a kereskedelem és közlekedésügy helyzetéről

Törvénytervezet készül a kereskedelem képesítéshez kötéséről — Az iparjogcsítványok kiadását korlátozzák — A MAV személyzetének létszáma 57.013 főre emelkedett

A képviselőház tegnap a kereskedelmi minisztérium költségvetését tárgyalta. Zsindely Ferenc kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter nagy beszédben számolt be a tárcaja körébe eső munkáról és a jövő évi programról. Beszédét a közlekedési ügyek tárgyalásával kezdte.

Bejelentette, hogy a tárcaát érintő átmenetgazdálkodási munkaterv elkészült, amely a közlekedési ágazatok vonalán jelentős munkaalkalmat biztosít. A munkaterv szerint a különböző közlekedési ágazatok fejlesztése akként történik, hogy azok egymást kiegészítve, a számukra legmegfelelőbb munkaterületen szolgálják az ország közgazdaságának érdekeit. A folyó évre előirányzott 287 millió pengővel szemben az 1944. évre 367,4 millió pengő iránnyalak előberuházásokra, az emelkedés kerekén 28 százalék. Ebből útiépítésekre 28,9, hidépítésekre 8,7, hajózássra 25, államasutú beruházásokra 275,8, postai beruházásokra 29 millió pengő jut.

Közölte, hogy a jövő évben 8837 kilométer hosszú állami úthálózat igazgatásáról kell gondoskodni. Az útfenntartásnál jelentkező munkaerő és anyaghiány leküzdésére megtették az intézkedéseket. A rendelkezésre álló hitelből a jövő évben 82,4 kilométer új út épül. Ez ebben az évben a törvényhatósági és bekötő utak építésére 56,7 millió pengő fordítottak. A jövő évben 120 km új bekötőt épül és 25 községet csatlakoztatnak az állami úthálózatba.

Az üzemenyforgalom való takarékosságra vigyáznak szigorúan és augusztus 1-ig 1200 személynél többet állítottak le szabálytalan használat miatt.

Az idegenforgalom érdekében Maramarosban és Székelyföldön szállodákat, turistaházakat építenek, építkezéseket támogatnak.

Az államvasutak kiadása 585,5 millió pengő volt, bevételé 1,073,3 millió pengő. A MAV személyzete 57.013 főre emelkedett.

A posta jövő évi bevételé 373,8 millió, kiadásai 328,9 millió pengővel vannak előirányozva, a felesleg tehát 44,9 millió pengő. A postaszemélyzet létszáma 1939-től 1942-ig 59 százalékkal, a forgalom pedig ugyanezen idő alatt 150 százalékkal emelkedett. A folyó költségvetési évben az előző évhez képest további mintegy 20 százalékos a forgalomemelés, ezért a személyzet létszámát a jövő évre 4100 fővel emelték.

A miniszter a kereskedelemről szólva ismertette a készülő törvényjavaslatokat. A kereskedelem képesítéshez kötéséről szóló törvénytervezet az érdekeltteléssel tárgyalás alatt áll. A kereskedelmi és iparkamarák feyelemi jogköréről szóló törvénytervezet rövidesen az érdekeltteléssel kerül, és a tervezet a kereskedelembe nem tartozó elemek kiküszöbölésére alkalmas. A kereskedelmi és iparkamarák megnövekedett munkakörét és végleges szervezetét biztosítja a kereskedelmi és iparkamarák reformjáról és alkalmazottainak szolgálati viszonyáról szóló törvénytervezet, amely most van szövegezés alatt. Tárgyalás alatt áll az üzleti hirdetésekéről szóló, valamint a vásári és piaci árusításról szóló törvénytervezet. A képviselőház elé terjeszthető a lóporgyedarságról szóló törvénytervezet.

Elsőrendű feladatának tekinti, hogy a rendszeren működő kereskedők számára a megfelelő erkölcsi és anyagi alapot biztosítsa, a megfelelően képzett új generáció számára pedig megtanítsa. Gondoskodni kíván arról, hogy a nemkívánatos elemeket távolítsa a kereskedelemről. Az első lépés ennek a célnak elérése érdekében az iparjogcsítványok kiadásának korlátozása. A vonatkozó rendelet végrehajtása során mód van

a folyamodók termelékenységének és szakképzettségének vizsgálására is. A fennálló üzlethelyiség-hiány enyhítése céljából intézkedések történtek az üresen álló, vagy nem rendeltetésszerűen használt üzlethelyiségek igénybevétele vonatkozásban. Külön nyert szabályozást a borkereskedői üzlethelyiségek és felszerelési tárgyak igénybevétele.

Hangoztatta, hogy az új kereskedőnemzedék támogatását már az iskolában kívánja elkezdeni és ezért egyes szakiskolákban hivatali elődei által létesített tandíjkezdményes és ösztöndíjas helyeket szaporította. Emellett szükségesnek tartja az iskolából kikerülő megfelelő gyakorlati előképzettséggel is rendelkező új generáció üzlet-alapítását előmozdítani. Ennek a kérdésnek a megoldását, valamint a meglévő kereskedők támogatását megfelelő hitel nyújtásával kívánja biztosítani. Mind a fedezet nélküli kisipari hitelakció, mind a kereszteni kereskedői hitelakció jelentős mértékben hozzájárult a kereskedőtársadalom anyagi helyzetének megjavításához.

A miniszter ezután a külkereskedelmi helyzetéről foglalkozott. Hangoztatta, hogy a mai kereskedelempolitika a mindenkori devizahelyzet befolyása alá került. Egy mai államközi megállapodás sokszor alig több egy nagy kompenzációnál. A gyakorlat azt mutatja, hogy még a rövid időtartamra kötött megállapodások sem hajthatók végre és a felmerülő nehézségek megoldását célzó gyakori tárgyalások fokozott terheket róhatnak kereskedelmipolitikánkra.

Kívételként kereskedelempolitikánk követelményeinek megfelelően alakítja a devizaszerezés fontos érdekeinek szolgálataiba állítja, ugyanakkor azonban igyekszik a közellátás szempontjaira is messzemenően figyelemmel lenni.

A külfölddel kötött megegyezések felsorolásakor elmondta a miniszter, hogy az 1943 májusában Romában aláírt áruvesztéscseréi megállapodás a folyó naplári év végéig rendezte az áruvesztéscseréket, a közbejött események ennek maradványait végrehajtását, illetve új megállapodás kötését nem tették lehetővé. Különösen textiliparunk nyersanyaggal való ellátása volt jelentős, így műselyem, műrost és műrostfonal importunk kiesése komoly gondokat okoz.

A vita

A tárca költségvetését Angyal László előadó ismertette. Kunder Antal azt fejtette, hogy a közlekedés problémáját külön minisztériumban kellene megoldani. Szabó Gusztáv azt hangoztatta: vigyázni kell az állami jogcsítványok, kijelölések, hogy a konjunktúralovagok ne juthassanak nyereséghez. Patzókó Elemér Erdély gazdasági kérdéseivel foglalkozott. Vasváry Lajos a vasutas- és postás-társadalom felkarolását kérte. Meggy Károly elismerését fejezte ki a MAV-nak és a postának kiváló munkájáért. Elhibáztak tartja az engedélyezett kereskedők nagy számát. A kereskedelem képesítéshez való kötését az előzőleg nem tartja szükségesnek. Rapcsányi László a kereskedők kijelölése ellen foglalt állást Hangoztatta, hogy a Baross Szövetségnek nagy érdemei vannak, újabbban azonban olyan jelenségek tapasztalhatók körülvették, amelyek azt célczzák, hogy a szövetséget eredeti hivatásától elférítik. Hocszky János válaszulva Rapcsányi hozzászólására, védelmébe vette a Baross Szövetséget, hangoztatva, hogy a szövetség rangdíjtelenül képviseli továbbra is a kereszteni és nemzeti szellemet. Dóka Imre a Délvidék gazdasági fellendítésének lehetőségeivel foglalkozott. Bekke Ödön erdélyi párti a kereskedői társadalom egyik legfontosabbjának megoldan-

dó problémájának tartja a magyar köztudat átszervezését és átváltását. Elve az, hogy a kereskedői és kereskedelmi pályára készülni kell, nem pedig öletszerűen odatódolni.

Ezután mondogta el Zsindely Ferenc kereskedelmi miniszter fentebb ismertett beszédét, mely után a Ház a kereskedelmi tárca költségvetését általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Szily Kálmán volt államtitkár a debreceni egyetem tiszteletbeli doktorává avatja

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem tanácsa folyó hó 27-én, szombaton délután fél 1 órakor az egyetem aulájában közgyűlést tart. Ez alkalommal az egyetem tanácsa dr. nagyszízethy Szily Kálmán m. kir. titkos tanácsost, volt államtitkár, a m. kir. József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem ny. r. tanárát ünnepélyes keretek között a bölcsészettudományi tiszteletbeli doktorává avatja.

Adományok Csokonai szülei emlékének megjelölésére

A lapunkban Deseő Emil által felvetett kezdeményezés, hogy Csokonai Vitéz Mihály síremlékén márványtáblával jelöljék meg vele együtt porladó szülei emlékét is, egyre szélesebb körben vált ki visszhangot. Tegnap számunkban beszámoltunk Törőné Korpássy Mária, a kiváló íróné a Tiszántúli Szépművészeti Céh titkára sorairól és adományáról. Újabbban Csobán Endre városi főlevéltáros, a Csokonai-Kör elnöke küldött szerkesztőségünkhez 20 pengő adományt erre a célra, a következő sorok kíséretében:

Tekintetes Szerkesztőség! B. lapunkban tegnap megjelent és a Csokonai szülei foglalkozó cikk gondolatait igen helyesnek tartom és szeretném ha ezek a sorok minél szélesebb körű visszhangot keltenének.

A magam részéről az akcióhoz 20.— P. azaz húsz pengővel kívánok hozzájárulni, melyet idemlékölve küldök. Együttal azt a kívánságomat fejezem ki, hogy amennyiben a befolyó összegekből Csokonai szüleinek nevét Csokonai síremlékére, vagy esetleg külön táblára felvésetjük és valamelyes pénzösszeget marad, — azt fordítsuk a Csokonai sírházhoz vezető feliratot táblák beszerzésére. Csobán Endre főlevéltáros.

Az újabb adományt is eljuttattuk a Csokonai-Kör elnökségéhez.

Szerdán lesz a Csokonai-emlékü nap

A Csokonai Kör november hó 24-én, szerdán délután fél 6 órakor a Déri Múzeumban Csokonai-emlékünapot rendez.

Az ünnepélyen közreműködnek: Makkai Sándor, Papp István dr., Tóth Endre, Benyovszky Pal és minden valószínűség szerint Havadi Nagy Ilona színművésznő. A további részletekről vasárnap számunkban fog a Csokonai Kör vezetősége közlést adni. Jegyárak: 3 és 2 P. Csokonai Kör tagoknak félár, diákjegy 50 fillér. Jegyek elővetelben a Méliusz és a dr. Bertók-féle könyvkereskedésekben.

Meghívó

A Debreceni Kereskedői Társulat 1943 november 28. napján (vasárnap) délelőtt fél 11 órakor a Társulat közgyűlést termében rendkívüli közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal.

A rendkívüli közgyűlésre tagjainkat ezennel meghívjuk. Debrecen, 1943 november 19.

Elnökség.
Tárgysorozat: I. Elnöki megnyitó. II. Jegyzőkönyvi hitelesítés. III. Dr. Radó Rezső miniszteri biztos, kamarai főtitkár felszólalása. IV. Dr. Halla Aurél ny. államtitkár, K. O. E. elnök felszólalása. V. Választmányi ülés javaslata az alapszabályok módosítására. VI. Határozathozatal a Kereskedői Országos Egyesületbe törzstagként való belépésre. VII. Indítványok.

Elkészült Baltázár Dezső püspök síremléke

December elején Debrecenben lesz a szobormű

Baltázár Dezső püspök síremlékének létesítésére több év előtt bizottság alakult, amely azonnal megkezdte a szükséges intézkedéseket. Sikerült a síremlékhez szükséges pénzösszeget előteremtése és ezután a bizottság országos tervpályázatot hirdetett az emlékműre.

A megbízott bíráló bizottság ezt a pályázatot eredménytelennek nyilvánította, minek folytán újabb pályázatot kellett kiírni. A második pályázaton a bíráló bizottság Nagy Sándor János debreceni tanár, szobrászművész bízta meg a síremlék elkészítésével.

A pályanyertes mű egy kollégiumi tógátus diák alakját ábrázolja, aki koszorút helyez a nagy püspök síjára. Ezt a szoboralakot bronzba kellett volna önteni.

A szobor elkészítése azonban igen sok akadályba ütközött. Először is a szobrász katonai szolgálatra vonult be és így a modellt csak visszavérése után tudta elkészíteni. Mikor ezzel készen lett, lehetetlenné vált az öntéshez szükséges bronzanyag beszerzése. Ekkor a szobrász azt az ajánlatot tette, hogy budapesti számos példa szerint, a szobrot alumíniumból kellene elkészíteni. Az efeletti tárgyalások szintén sok időt vettek igénybe, mivel a budapesti Országos Képzőművészeti Tanácsból is véleményyt kellett kérni. Végül is az emlékbizottság az alumíniumot nem fogadta el és akként döntött, hogy a szobrot kőből kell kifaraggni. E körül újabb nehézségek támadtak, míg végre sikerült a megoldást megtalálni.

Jelenleg az a helyzet, hogy a tervező művész a szobor kifaragásával Falusi Mihály budapesti jónévi szobrászművész és kőfaragó mestert bízta meg, aki a munkálatot már hosszabb idő óta végzi.

A református egyház megnyugvással vette tudomásul, hogy a szobor kifaragása Falusi Mihálynal megbízható kezbe került és vele közvetlen érintkezésbe lépve, a közlekedési részleteket is sikerült tisztázni.

Falusi Mihály a szobormű szállítást december 4-re kötelezte és így megvan a biztos remény rá, hogy a szobor erre az időre Debrecenbe fog érkezni.

Az egyház megbízta Nagy Sándor jónévi kőművesmestert, hogy a temetőben a szobor alapzatát készítse el. A temető gondnokával és kertészeivel történt megállapodás szerint az alapítás a napokban kezdetét fogja venni.

Ekként remélhető, hogy a sok viszontagságon átment síremlék úgy végre kedvező megalapítást talál.

Mielőtt megkezdék volna a munkálatokat, a bizottság kérte az öregegy engedélyt is a síremlék elhelyezéséhez, akikhez írásbeli nyilatkozatban juttatott hozzá. A síremlék 20 méter súlyú s ehhez készült a megfelelő alapzat is. A kérészet az ott lévő fákat nagy gondnal kivájták és átültették. A síremlék elhelyezésének ideje még pontosan nincs megállapítva, de sokan várják, hogy a nagy püspökre emlékeztető emlékmű előtt kegyelettel állhassanak meg. (si)

Tizennégy vádolt a debreceni tábla előtt

Megbüntették a drágán eladókat és drágán vásárlókat is.

A debreceni tábla elé került Sári Lajos jósai lakos és 13 társa, akiket a debreceni törvényszék árdragító visszaélés vétségé miatt ítelt el. A vád szerint Sári Lajos és Tóth András aratás után 19 maza takarmány árpat vásároltak össze az aratóktól, akik negyven P-ös árban adták az árpat. Sári és Tóth az árpat 15 sertést akartak hizlalni, hogy majd értékesítsék.

Az árpatnak nagyobb áron való eladása miatt a debreceni törvényszék Bires Lajost, Fekete Sándort, Marosi Antalt, Bires Józsefet, Marosi Józsefet, Mező Jánost, Harangi Sándort, Oláh Sándort, Harangi Pétert,

Tóth Andrásnért pénzbüntetésre ítélte. Bana József 15 napi, Bata József 10 napi fogházbüntetésre kapott. Sári Lajost és Tóth Andrást, akik nagyobb áron vásárolták az árpat, 1-1 hónapi fogházra ítélték.

Az ítélet indoklása hangsúlyozza, hogy a vásárlókat azért kellett elítélni, mert nyereségekért cserébe vásárolták nagyobb áron az árpat, hogy sertés hizlalásban értékesítsék és haszonnal adják tovább a sertéseket. Az ilyen szándékkal elkövetett ártullopás pedig az árdragítás vétségét rejti magában.

A tábla büntető tanácsa helybenhagyta a törvényszék ítéletét, mely jozerős lett.

számos csodájáról és érdekességéről számol be képes cikkekben

a BERLINI Visszhang

amelyben közérdekű cikkek, művészet, sport, humor és gyönyörű fotóriportok gyönyörködtetik a közönséget

Megjelenik kéthetente — Megrendelhető az IBUSZ-nál. V. Akadémia-u. 10. Egyes szám ára 46 fillér.

HETI MŰSOR:
Szombaton délután: Cigányszerelen, Olcsó filléres helyáradak. Szombaton este: Fekete Péter. Bérletsszünet.
Vasárnap délután: Fekete Péter. Rendes helyáradak.
Vasárnap este: Fekete Péter. Bérletsszünet.
Hétfőn este: Luxemburg grófja. Munkaelőadás.

KAMARASZÍNHÁZ
a Déri-múzeumban:
Hétfőn este: Ha mi holtak felebredünk.
Kedden este: Ha mi holtak felebredünk.

A Kamaraszínház jövőheti előadásai

A Csokonai Színház Irodalmi Kamaraszínházának nagyszerű megnyitása országos visszhangot keltett, annál inkább, mert ez a magyar vidék egyetlen ilyen intézménye. A megnyitó előadás két zsúfolt ház előtt színré került Ibaen-dráma, a „Ha mi holtak felebredünk” előadását november 22-én hétfőn és 23-án kedden fél-hét órákor megismétlik a Déri-múzeumban.

Az edigi előadások tapasztalatai alapján a rendőrhatalóság bizonyos intézkedéseket tett, aminek megtartására az igazgatóság saját érdekében is kéri a közönséget.

Vanotkozik az elsősorban a pontos megjelenésre, mert a kezdés után érkezéket a felvonás végéig nem bocsátják be a nézőterre. Nyomatékosan kéri továbbá a közönséget, hogy a felesleges tolongás elkerülése végett a jobboldali jegyek tulajdonosai csak a jobboldali, a baloldali jegyek tulajdonosai pedig csak a baloldali bejáratot és ruhatárt vegyék igénybe, mert ennek a rendelkezésnek a megtartását is ellenőrzik.

FILM

AZ APOLLÓ mozgószínház, nagy érdeklődés mellett mutatta be új filmjét, mely Möricz Zsigmond **KEREK FERKÓ** c. gyönyörű regényéből készült. A darab a magyar filmgyártás java alkotásai sorába tartozik, a fordulatok, érdekes mesén átvonuló nemes tendencia a gyönyörű felvételek és a szereplőgárda kitűnő játéka igazi sikerrel avatják. A főszerepben Jávor Pál nagyszerű teljesítményét nyújt, talán még egyik filmjében sem nyújtott ilyen maradéktalanul művészi. Az emberábrázolás csúcspontján jár Csontos remek arisztokrata figurája Egyri Mária, akit régen nem láttunk már filmen, kedvesen játszott. A kísérő műsor érdekes aktuális.

— Rádiót kap Tóth Ferenc tizedes, aki az ötszázszedik üzenetet küldte a Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatán keresztül, a Z. 558-as tábori postáról szerdán édesanyjának és bátyjának. Vállal Ferenc, a Vöröskereszt igazgatójának intézkedésére a rádiógyár néhány napon belül leszállítja Tóth Ferenc hozzátartozóihoz az értékes rádiókészüléket, melyet még két év előtt karácsonykor felajánlottak a fél-milliomodik bajtársi üzenetet küldő bajtársnak.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel. 25 45 Igazgató: Unger István
Műsor a u. tőle, este 10 17-kor.

Szombaton este bérletsszünetben az ellenállhatatlanul vidám

FEKETE PÉTER

Szombaton délután filléres helyáradakkal:

CIGANYSZERELM

Hétfőn és kedden a Déri múzeumban:

Ha mi holtak felebredünk

Hankiss államtitkár a magyar városi kulturáról, Csilléry professzor Hatvanról tartott előadást a Szabadegyetem megnyitóján

A múltban Népszerű Főiskola címen nagyértékű kulturális munkát kifejtő Szabadegyetem nagy érdeklődés mellett, Debrecen közönségének számos előkelősége jelenlétében nyílt meg a Déri-múzeum, zsúfoltság megtelt előadóteremben.

Dr. Jeney Endre professzor nagy hatású megnyitó beszédében emlékezett meg a tanfolyam múltjáról és bejelentette, hogy a kultuszminiszter rendelkezése folytán a Szabadegyetem munkaterülete készülődik, mert Debrecen kívül Nagyváradon, Szatmáron Ungvárott és több kárpátaljai városban is megtartja előadásait. Meleg szavakkal köszöntötte Hankiss János államtitkárt.

Ezután dr. Hankiss János államtitkár tartotta meg előadását „A magyar városi kultúra” címmel. Rendkívül érdekes megállapításokat tett arról, hogy milyen hátrányt jelent városi szempontból a városi polgárság „kisebbségi érzése” melyet a lokalpatriotizmus, ez a szép, hasznos bár sokszor az itélőképesség hiányából táplálkozó érzés sem tud ellensúlyozni. Gondoljunk arra, hogy a művelt városiak mennyire tülesigázza igényeit például a színházzal szemben, amelyet mindig „vidékieznek” tart mert attól fél, hogyha kevéssel megelégszik akkor kisvárosiak fogják tartani. Néhány év múlva pedig ugyanazoknak a színészeknek elismerőleg tapsol a fővárosi színház nézőterén.

A városi ember kisebbségi érzését újabb időben az egyébként nagyjelentőségű falumozgalmak fokozta. Holott a falu-mozgalmak nagyrészt ő csinálja. Debrecen nem az egyetlen, de talán az élen járó város, amely ezt elmondhatja, s el is kell, hogy mondja magáról. Csak látszólagos ellentét az, hogy önmaga ellen is dolgozik azzal a város, amikor a falut maga fölé igyekszik emelni. Falu és város egymást kiegészítik, egymás nélkül el sem képzelhető. De még csak nem is idegen a falusi kultúrától, hiszen minálunk a városok lakosságában állandóan tart a faluról, tanyáról jött elemek felszívódása. Erre azt lehetne válaszolni, hogy a felszívódás a falu eljellegtelenedésével jár. De akármilyen hatalmas is a város lelke, a falusi magyarok szívós természetén nem diadalmaskodhatik, inkább az a valószínű, hogy a felszívódott falusiak előbb utóbb átalakítják a város lelkét. A városi kultúra szükség van. A falu is fejlődik, nem haladhat a kulturális fejlődés élen.

Miért van mégis ellentét falu és város közt? Mert mindkét oldalon kevés a kultúra. Falusi és városi kultúra akkor fogják egymást megérteni, ha a falusi-népi kultúra is, a városi polgári kultúra is több lesz. Egyik fontos nemzeti feladat ma, hogy városi és falusi lelkek közösen dolgozzanak. Valljuk be, hogy sokszor hűtlenekek lettünk a műveltséghez, időbeosztásunkat nem sikerült úgy irányítanunk, hogy a kultúr-ember életét élhessük. Sok a dolgunk, de nem annyi, hogy meg ne találjuk a kapcsolatot a kultúrával. Valljuk be, hogy nem fordítottunk elég gondot városi kultúránk sugárzására. A város végeredményben világítótorony.

— Nagy örömmre szolgált fejezte be előadását Hankiss János államtitkár —, hogy Debrecenben mind ennek csak elvi jelentősége van. Debrecen közönségének nincs oka kisebbségi érzéssel bajlódni, mert a sugárzást sohasem nélkülözték azok a falvak, tanyák, mezők, melyek felé tekintenek. — Kisugárzásának újabb bizonyítéka ez a tanfolyam

is, amely a kultuszminiszter úr megértő bizalmából egy egész új országrészre, 10—12 városra terjed ki. Isten engedje messze juttassa ezt a tisztá fényt, hogy az tanuskodják messzépástázó sugaraival egy magyar város magyar és városi kultúrájáról.

A Szabadegyetem második előadásán dr. Csilléry András professzor ragyogó tanulmányban rajzolta meg a képét Hatvani professzornak, a tudós és az ember megkapó vonásaival állítva a hallgatóság elé a debreceni kollégium egykori nagynevű tanárát ugyanakkor pedig színesen és érdekesen, de mesteri kortörténeti rajz középpontjába állítva alakját, adta meg legtermészetesebb magyarázatát a Hatvani professzor öröngösségéről szálló legendáknak. Előadását vetített képpel kísérte.

Hatvani professzor a XVIII. században élt, amikor a reformáció, majd ellenreformáció hatása, valamint a francia forradalom előszele már felkavarta az emberek lelkét, de a tömegek még mindig a középkor szűklátókörű világában éltek. Nemcsoda tehát, hogy a tudós professzor előadásai, melyek a kísérleti fizika minden csodáját bemutatták, ebben a még mindig babonás és sötét században az öröngösség híreit váltották ki. Ezekben a — főleg halála után kivirágzott historiákban — Hatvani professzor sokszor, mint varázsló szerepel, aki nemcsak az öröngös szellemekkel, de magával az örönggel is szövetségre lépett. A színesen kavargó történetek között, melyek Hatvani alakja köré fonódnak van olyan, mely szerint a szultán konyhájáról varázsolta volna el lakomat meghívott vendégeinek, de mikor a meghívott hölgyek egy-egy pompás gyémántot akartak leszállítani, férjeik feljajdultak, kérve asszonyaikat ne esavagassák fejüket, fülüket. Másik közismert monda szerint az öröng jelent meg éjszaka tartott előadásokon. Hatvani alakjában, de a diákok az „Eros váruunk” zsolozsmáival elűzték az öröngöt és kénköves lángok között eltűnő alakja helyén megjelent az igazi Hatvani. Halottakat is képes életre kelteni Hatvani, a monda szerint. Egész irodalma volt ezeknek a mondáknak, melyek alakját érdekessé tették, pedig sokkal inkább értékelendő, mint sokoldalú és nagy-képességű tanár. Hatvani a XVIII. század latin irodalmát is számos munkával gyarapította, a bölcséleti, matematikai, jogi és orvostudomány körébe eső művei vannak. Melyen valóságos ember volt s szűlei papi pályára szánták így került a debreceni Kollégiumba, ahol tehetsége igazi méretekben kibontakozott. Kikerült Baselba, ahol 1747-ben fejére te- szik a főtemplomban a doktori süveget. A baseli egyetemen kezd foglalkozni anatómiával és bonctannal s 30 éves korában megszerzi az orvosi doktorátust is. Még az előző évben felajánlotta a református egyház Hatvaninak a Kollégiumban a matematikai, fizikai és filozófiai tanszéket. 1749 évben tartotta meg székfoglalóját és már a következő évben megkezdte nagyhirre emelkedett fizikai előadásait. Nagy súlyt helyezett az ifjúság vallásos nevelésére. Így ő gondoskodik a heidelbergi káte kinyomtatásáról, gyakran prédikál, ő az első iskola-orvos s betegpénztártat is szervez, amelynek filléréiből a beteg ifjak orvosi kezelésben részesítik. Magánéletében mintaszert férj s apa, nemes erkölcsű, szilárd jellemű ember. Körültekintő gondosságát bizonyítja végrendelete,

melyben vagyonát reosztja gyermekéi, a Kollégium és egyház között. Nem volt mágikus, nem volt öröngös, de polyhistor volt, aki korát meghaladta s aki mint teológus, bölcész, orvos, fizikus és matematikus egyaránt meg-

állotta helyét. A közönség előadása végén melegen ünnepelte Csilléry professzort, aki értékes, eredeti tanulmányával a huszadik században igazságot szolgáltatott Hatvani professzornak.

Kékszemű nők kíméljenek!

Írta: BÍBÓ LAJOS.

Létekbüvarok, bölcselek, külfoglaltsággal és az önzés rosszul indulatával kezeltük ezt a kérdést, amikor a házasság korú felmerülő bajokat a gazdasági viszonyokkal, az erkölcs meglazulásával, a romboló korszellemmel, a két nem szociális helyzetének aránytalanságával és az emberi természetben rejlő ellentétekkel igyekeztünk megmagyarázni. Az ok nem eszméletlen, hanem valós. Sőtétlajhu vagy kékszemű lány vagy asszonyt nem lehet felségül venni. Nem pedig azért mert a sötétlajhu, kékszemű nő élő veszedelmek a férjakra nézve; a feketelajhu, búzavirág szemű feleség mellett jenevább lesz a legjamborabb lelkületű férfi is. A férfi, ha vakap a korcsmázásra, idegen szoknyák után fulkos, gorombasznak, verekszik és a végnem váltót hamisít, mindez nem azért teszi, mert szereti a bort, kedveli a változatosságot és alantas vágyai kielégítésének a céljából nem riad vissza még a végre annyi avataltalan találgatás és annyi tudományos tévedés után a világosságnak leg- alább egy hatványi kis sugara áttetszőbbé teszi ezt a sötét problémát. Tókiói jelentés szerint Japánban járcányos düh-vel lépett föl a válási-láz. A fölkelő nap országában a rendőrség intzi a válást. Tokió város rendőrfőnöke húsz esztendő óta osztja az igazságot a porlekedő házastársak között és húsz esztendő óta kulaj lankadatlan szorgalommal a rejtegy után, amely a házastársak összeférhetlenségét előidézi. A kitűnő rendőrfőnök, aki maga is nős ember és kutyának való életmódot él melyen tisztelt neje-vel, húsz esztendő alatt bele-özült és megrokkant ebbe a gyötrelmes izgalmas lelekkoncolásba, az összegyűjtött tapasztalatok alapján azonban arra a rendkívüli följedésre jutott, hogy a szerencsétlen házasságokat és válásokat 90 százalékban a feleség haj- és szem- színe okozza. Statisztikai adatainak tanúsága szerint a sötétlajhu és kékszemű nők alkal- matlanok hitvesársaknak, azok a hölgyek, akiknek sötét hajuk és kék szemük van, veszedelmek és semmi biztosítékot nem nyújtanak a házasság boldogságára.

Valjuk be, eddig valameny- nyílen tévúton járunk. Megszé- gyenítő tudatlansággal, durra- kít a törvényei és modern házasságot köt. A három generáció története mögött pedig ott látjuk egész India fejlődését a három generációnyi idősorok alatt. Ez a fejlődés erő-iti és készíti elő a nemzeti öntudatnak azt a kirobbanását, amely most éli kritikusan napjait Indiában. A könnyű tollal megirt rendkívül időszerű és érdekes könyv nagy siker elé néz a könyvpiac. — könyv különben a Stílus könyvkiadó kiadásában, különösen szép és izlées kötésben jelent meg. Britolap- ját Végli Gusztáv festőműv- sz tervezte.

Imigyen szól Tokiói rendőrfőnökének statisztikája. Az eredmény szerint egyetlen feleségnek alkalmas nő a fehérlajhu, vörösszemű nő. Ilyen pedig nincs. Marad tehát, sajnos, minden a régiében. A jelszó azonban megszületett: — feketelajhu, kékszemű nők kíméljenek!

Új könyvek

Frieda Hauswirth: EGY BRÁHMÁN CSALÁD. India nemzeti öntudatra ébredésének idején és Bose nemzeti hadseregének szervezése napjaiban különösen aktuális Frieda Hauswirth indiai regénye, amely három fejlődő bráhman nemzetiség családi harcán keresztül egész India fejlődését mutatja be. Izgalmas fordulatok, melytől szenvedély, lángoló vallási fanatizmus és titokzatosan lapangó, fojtó légkör lengi körül a cselekményeket, amelyekből a magasabb emberi eszmény és szeretet hoz kiengesztelést. Egyik oldalon a hagyományokhoz való ragaszkodás, másik oldalon a modern fejlődés reformjai mozgatják a regény cselekményét. A nagyanya még önként lép férje után a máglyára, az unoka már szá-

— A szófiai angolszász légi támadás áldozatainak száma — mint a bolgár fővárosból hivatalosan jelentik — ötvennyolcra emelkedett.

APOLLO
filmszínház

Möricz Zsigmond mélyértelmű regénye filmen.

Kerek Ferkó

Főszereplők: Jávor P., Egri M., Csontos Gy., Vaszary P., v. Benkő Gy. és Berky L.

HUNGARIA
filmszínház

Boldogság a vége

Bordy Bella, Perényi László, Somlay Arthur, Berkli Lili, Rajnay G. és Pethes Ferenc. Előadások: 3, 5 és 7 órákor.

METEOR
m o z g ó

Szombat, vasárnap, hétfőn: Izgalmas magyar film:

Ejtéli gyors

Főszereplők: Sárdy, Bordy, Greguss, Bilicsi, Toronyi, Misoga László. Előadások kezdete ma 1/6 és 1/8 órákor.

VIGSZÍNHÁZ
m o z g ó

Ma 3, 5, 7 órákor, először az érdekes, izgalmas, leblincselő francia filmeknek:

Az úszó útcos

Fősz.: Michel Simon, Jules Berry, Gaby Morlay.

A debreceni Kereskedelmi és Ipari Kamara véleményező bizottsága fontos ülést tartott

A Debreceni Kereskedelmi és Ipari Kamara dr. Radó Rezső miniszteri biztos elnöklésével véleményező bizottsági ülést tartott.

A Kamara két hadiárát nevel

Hős honvédek barcaival kapcsolatban dr. Radó Rezső kijelentette, minden intézménynek kötelessége az arról való gondoskodás, hogy a hadiárak nevelése törekszen a szellemi, megnyugvást kelthet a hős honvédek lelkében, ha tudják, nem küzdenek hiába, gondoskodnak a hősi halottak árváiról. A hadiárak gondozásával kapcsolatban bejelentem, olyan határozatot terjeszték a kereskedelmi miniszterhez, hogy a Debreceni Kereskedelmi és Ipari Kamara egyelőre háromévi időtartamra egy iparos és egy kereskedő hadiárva nevelését vállalja fejenként havi 120-120 pengő költséggel.

Megemlékeztet Radó Rezső az elhunytokról, Gopcsáról és Veresegyházyról.

Bejelentette, hogy a nemzetvédelmi és propagandügyi miniszter által szervezett kamarai napokon mindig egy közgazdasági szakminiszter ad fontos, részletes és bizalmas tájékoztatást a kamarák vezetőinek.

A Kamara munkája

A nyár folyamán újabb fontos feladatot kapott a kamara: az iparjogosi törvények véleményezését. Hasonlóan nagy munka a textilárak szétosztása, mely lényegesen növeli a kamara munkáját. A népruházati akció lebonyolításánál sikerült biztosítani, hogy az anyag 80 százalékát kereskedők útján hozzák forgalomba. Nagy harc folyik azért, hogy a vidéki import kereskedők is fejlődhessenek, tehát kapcsolják be őket az importba. (Helyeslés.)

Jó eredményeket ért el a kamara a pénzügyminiszternél a sóellátás kérdésében a kereskedőkkel kapcsolatos álláspontjának megújítására. Az álláspontjának megújítására. Az álláspontjának megújítására. Az álláspontjának megújítására.

Gondoskodás a sóellátásról

Gondoskodás történt a sóellátásról, készleteknek mindenféle való tárolásáról, hogy még ha szállítási zavar állna is elő, ez a fontos cikk rendelkezésre fog állni. Pár napon belül kijön az intézkedés kétféle árjavításról. Jó eredménnyel járt a fűszerkiskereskedői új haszonkulcsért folyó harc is.

A KOE vidéki kiépítése

A kereskedők vidéki szervezetének kiépítése rövidesen megkezdődik olyan elvi alapon, hogy a meglévő vidéki egyesületek megmaradnak és törzstagokként lépnek be a KOE-be.

A miniszterium helyesli, hogy az áruaktárákat szétosztás több helyre, mert így elkerülhetők a komoly károk még légi veszély kiállása után is.

A Cikta üzletnyitási terve ellen

A Cikta-ügyben az a kamara nézete, hogy a gyárak maradjanak meg a gyártásnál, üzletet ne rendezzenek be, bízzák az eladást a kereskedőkre. A nyersanyagokat ne házilag dolgozzák fel a munkások.

Helytelenítik az egyetemi ifjúság által létrehozni szándékolt üzleteket, ha kell, kössenek megállapodásokat helybeli kereskedőkkel. Az egyetemi székhelyeken az üzletek minden igényt képesek kielégíteni.

A szakoktatás fejlesztése
Fontos kérdés a szakoktatás

fejlesztése, mert erre a háború utáni átképzésnél nagy szükség lesz, hogy egész sereg ember megélhetését biztosítsa. A szakoktatást vissza kell helyezni a szakminiszterek kezébe. Az ipari szakoktatás nem fejlődött a kultuszminiszterium alatt.

Milyen kritika jogosult

A kamara hivatali átszervezése befejeződik, egy új, kiváló munkaadót állítanak még be.

A miniszteri biztos ezután a belső rend megővése érdekében bizonyos irányzatú bírálatokkal foglalkozott.

— A kritikára szükség van. Mindenkinél van szüksége kritikára, aki dolgozik, mert a kritika olyan, mint a levegő, de olyan is, mint a köszörűkő, élesíti a pengét, de csak akkor, ha a kritika jóindulatú, tárgyilagos és ha megvan teljes mértékben a jogosultsága. Ezt a kritikát kérem. Egyéb kritikát nem. Mondhatnak akármit erre a kamarára, de megmutathatjuk az ország védelme szempontjából a legfontosabb intézménytől kapott levelet, melyben megállapították, példaadó volt a kamara munkája, amelyet részükre teljesítettünk eszenben és nyugodtan. És nyugodtan állítom, példaadó volt arra is, hogyan kell a közönség érdekét jól szolgálni. (Úgy van, taps.)

Az autonómia visszaállítása a 75 éves évfordulóra

Szó van a kamarák központi szerve felállításáról is.

A kamarai törvény az idén éri el 75-ik évfordulóját. Bármilyen nehezek a viszonyok, az autonómia visszaállításának eljött az ideje.

A jövő tervei

Radó Rezső ezután a jövő közgazdasági terveit és tennivalóit érintette. Ezek főleg a nagy esztornák építésére, a kárpátaljai vízvesztések kihasználására, az erdélyi földgáz hasznosítására vonatkoztak. Ezek óriási perspektívákat tárnak fel. Az iparosítás nagy jövő elé néz. A mezőgazdasággal összefogva Európa gyümölcsös kertjévé lehetünk.

Akármit hoz a jövő, nem szabad csüggednünk, össze kell fogunk, mert itt élünk-halunk kell.

Az egyórás értékes megnyitó beszédet a véleményező bizottság nagyszámban megjelent tagjai nagy tetszéssel és helyesléssel fogadták.

Sesztina-Nagybákv Jenő ünneplése

Dr. Serly Kálmán fogalmazó a kamara működéséről tett jelentést.

A tagok lelkes ünneplésben részesítették Sesztina-Nagybákv Jenő házassága 50-ik évfordulója alkalmából.

Elismerés a Kamarának

Felolvasta azt a levelet, melyet az egyik magas katonai parancsnokság intézett a kamarához. Meleghangú elismeréssel nyilatkozott a parancsnokság arról a fáradságot nem ismerő, alapos munkáról, amely sikerre vitte a parancsnokság fontos munkáját és feladata végrehajtását. Ezért köszönetét fejezi ki és hangsúlyozza, hogy a hivatalok együttműködésének a debreceni kamara a legszébb példáját mutatta. (Élő nézés.)

Bejelentette Serly Kálmán, hogy a kamara ügyforgalma 100 százalékkal nőtt, 1940-ben 3.432 ügygel szemben 1943-ban 63.000 iratásuk volt.

Galamb Ferenc felszólalása

Galamb Ferenc köszönetet mond az értékes megnyitónak, mert nagy tudásra valló beszédeit mindenkor szívesen meghallgatják az iparosok is. Meggyőződése, hogy a támadó kritikák nem a főtítkárszéke mélye vagy a tisztviselői kar ellen irányulnak. A mai türelmetlen lélek váltja ki az elégedetlenséget. Mindenkor perhorreszkáltam, hogy a legnehezebb időben bennünket tépázzanak legjobban.

Az autonómia megjegyzi, hogy a kamara csak akkor kamara, ha autonómia van, ha az iparosok és kereskedők bele tudnak szólni az életébe. Nem titok, hogy az iparostületéknél és különböző helyeken lázítás folyik a kamarák ellen. Az IPOK-kal összhangot kell teremteni. A Cikta-ügy tönkreteszti a lábbeli-áparosságot. Legalább a debreceni iparosságot és kereskedelmet kell megvédeni és megmenteni azzal, hogy ne engedjék itt Cikta-üzlet megnyitását. Szüntessék meg a Ciktákat és Dermatákat az egész országban. Van elég képzett iparosunk, kis- és nagykereskedőnk, a gyárak ezekhez juttassák az áruikat. Úgy tudom, azért engedik meg a Cikta letelepedését, mert sokkal előbb juttatták a fogyasztóhoz a cipőket, mivel kereskedői hasznót nem iktatnak be. Már elvették az iparosok munkáját, most elveszik a kereskedők megélhetését.

Kontsek László a kereskedelem érdekeinek megővéseért

Kontsek László örömmel vette tudomásul a sóellátás kedvező biztosítását és a fűszerhaszonkulcsnak a napokban várható rendezését. Felhívta a figyelmet a kötéhiányra, mely fontos a mezőgazdasági munkákban. A Gazdakamara már sürgette a segítséget, mert a Kereskedelmi Kamara is fellépett ebben. A különféle közintézményeknél alakuló beszerzési csoportok ellen emel szót, mert ezek mindenféle cikkel foglalkoznak. Ha idejében nem állunk sarkunkra, a ruházzati akció is kiveszik a kereskedők kezéből. Tiltakozik az ellen, hogy árukat az iparostületek közvetlenül adjanak ki. Minden árut kereskedők útján hozzanak forgalomba, az a fontos, hogy az iparosok a maguk anyagához hozzájussanak, de — kereskedők útján! Bejelentette, hogy november 27-én indul meg Debrecenből a vidéki kereskedők országos szervezése.

Balogh Gyula: A Kamara vezetősége és tisztviselői kara hivatása magaslátán áll

Dr. Balogh Gyula: Nagy megnyugvással vettük a főtítkárszédét. Mindig akadnak, akik kritizálnak, mert ez könnyű, de a munkában az ilyenek nem vesznek részt. Nekünk alkalmunk van betekinteni a kamara munkájába, nekünk kell tehát megállapítanunk, hogy a kamara vezetősége és tisztviselői kara hivatásának magaslátán áll. A kamara különös érdeme, hogy amennyi anyagot lehetett eljuttatta a debreceni iparosokhoz és kereskedőkhez. Bármilyen ügyben jövünk a kamarához, mindenkor szeretettel, előzékenységgel találkoznak és ez a belső front erősítéséhez és a nyugalom fenntartásához lényegesen hozzájárul. Az iparos és kereskedők érdekét a kamara erélyesen védi mindenütt. Munkája előtt mindenkinél fejt kell hajtania. A kamara tisztviselőikara kiváló képességű, országos viszonylatban megállják helyüket. Akit sérelem ér, jöjjön ide és ne mindjárt firkáljon és igazassa az amúgy is igazított kedélyeket.

Egyéb ügyek és hírvadások

Vitéz Fejér István az ellen

emelt szót, hogy a vendéglőskö-re elviseheletlen felelősség hárul a számlajegyek kiadása miatt. Ma már ott tartunk, hogy ellenőrző tisztviselői vagyunk a saját üzemünkben a rendeletek végrehajtásának.

Radnai Márton a fűszerkiskereskedők elnöke a kamara iránti teljes bizalmát hangoztatja és kéri, hogy a paprikát a kiskereskedők útján hozzák forgalomba. Ehhez a kamara segítségével nélkülözhetetlen.

Dr. Radó Rezső főtítkárs megjegyzi, hogy már jelentést küldött a paprikaügyben és támogatja a kereskedők kérését, teljes erővel harcolnak a fekete piac ellen. Az autonómia mellett van az első perctől kezdve és legszívesebben azonnal választásokat rendelne el.

Vitéz dr. David Géza felszólalása után a jelentést tudomásul vették.

Dr. Rantal János fogalmazó az iparjogosi törvények korlátozásáról, Pleskó András titkár a kereskedelmi érdekvédelmi hálózat és szervezet kiépítéséről szövegezte, Kontsek László felszólalása után dr. Varga Lajos titkár adó- és illetékügyeket ismertetett. Dr. David Géza és Fejér István szólaltak még fel.

Dr. Serly Kálmán fogalmazó adta elő a Kamara felterjesztését, mely szerint ellenzik a Cikta elárulást üzletek létesítését és azt kívánják, hogy gyártmányait a meglévő kereskedők útján árussítsák. Sibi József nyíregyházi cipőgyáros ezt örömmel vette tudomásul.

Népruházati cikkeket az iparosoknak és alkalmazottaiknak

Dr. Radai László fogalmazó bejelentette, hogy a textilbizottság 1249 kereskedőnek és 33 iparosnak juttatott árut. Dr. Harsányi Imre ügyv. titkár beszámolt róla, hogy 517.000 pengő értékű népruházati textilanyaga

got osztottak ki Debrecenben. Az akció kiterjesztését a főtítkára kisiparosokra, segédekre és tanoncokra is kérte.

Pályi Lajos mezőturi iparostületi elnök közölte a bizottsággal, hogy mindennemű faanyagot november 22-től csak szállítási engedéllyel lehet vasútra feladni. Kérte, magánosoknak ne adjanak engedélyt. Lőrinczy Mihály, a Hajlított Bütorgyár igazgatója azt kérte, hogy a gyár is kapjon vasanyagot, mert különben nem jut hozzá. Dr. David Géza 120 kiskereskedő nevében a Kamara segítségét kérte a heti 6 mázsa fa kiadására a szegényebb néposztály részére, amit a város régebben is megtejt.

Dr. Radai László a munkabéremelésekkel, dr. Varga Lajos titkár az anyagellátással, dr. Kovács Lajos fogalmazó a kisipari kölcsönökkel kapcsolatosan adott tájékoztatást.

A záróbeszédet id. Varjassy Imre mondta, aki hangot adott annak a megnyugvásnak, melyet az elhangzottak a bizottság minden tagjában kellettek. Kötelességük tarják, hogy a Kamarán kívül is terjesszék ezt a megnyugvást azok között, akik bizonyos hangulatkezeléssel félre vannak vezetve. Ma nem szabad a társadalmi rétegek között ellentéteket támasztani, mert látható, hogy összefogással az iparosok és kereskedők mégis csak tudnak eredményt elérni. Kérte a Kamarát, hogy a vasellátásnál minden községben az iparosok létszáma szerint osztassa ki az anyagot. Az iparos is hozathasson fel, de nem árulástára.

Lőrinczy Mihály után dr. Radó Rezső közölte, hogy ezután vagy délután fél 3-kor, vagy reggel 9 órakor kezdik az üléseket.

S P O R T

Látogatás a DTE tornacsarnokában a budapestiek ellen készülődő debreceni tornászok között

Hosszú és küzdelmes évek teltek el addig, míg a tornász-sportban a debreceniek elérték azt a színvonalat, amelyen ma vannak. Ma már a debreceni tornászokat az egész országban jól ismerik s mindenkor külön csemegét jelentett az, ha valamilyen versenyen a debreceniek is indultak.

Holnap heted ízben kerül sorra a már hagyományossá vált Budapest-Debrecen városok közötti tornaviadal az Arany Bika dísztermében. A budapestiek és a debreceniek már régóta szorgalmasan végzik edzéseiket s készülnek a nagy találkozóra.

Ellátogattunk a debreceniek utolsó edzésére a DTE tornacsarnokába, hogy ott tanuljegyünk annak a munkának, melyet a debreceniek végeznek a holnapi nagy versenyre.

Amint a pompás újjáalakított tornacsarnokba lépünk mintegy harminc dolgozó tornász tűnik szemünk elé. A válogatottak a nyújtón végzik gyakorlataikat s a tornászor alatt a tornászok szeretett vezetője, Schmidt Gyula, a népszerű Gyuszi bácsi, áll és oktatja a többieket. Eppen Tóth Lajos végzi gyakorlatát a nyújtón s gyakorlata befejezéséknél remek léghengerrel ér földet. — Schmidt Gyula hangja hangzik:

— Jól van Lola, csak így csinálj vasnapra is, akkor nem lesz semmi baj.

Tóth Lajos után következnek sorban a többiek s végzik szébbnél szébb gyakorlataikat.

Amikor Schmidt Gyula testnevelési tanár, művezető egy pillanatra fellelegzik a nagy munkából, odamegyünk hozzá s mint a legilletékesebbtől nyilatkozatot kérünk a vasárnapi nagy versenyrel kapcsolatban:

— A két város tornászfiának találkozója — mondja Schmidt Gyula — szép és sportos, izgalmas küzdelmet ígér. A versenyre reményeink vannak, annál is inkább, mert Magyarország is fog indulni. Ha a ver-

senyözök külön-külön vesszük figyelembe, akkor azt mondhatnók egyforma erőt képvisel a két város együttese s a versenyt valójában csak a pillanatnyi forma, a jobb erőnlés s nem utolsó sorban a kivitelezett gyakorlat dönti majd el. Minden bizonnyal nagy küzdelem lesz a két város között.

— Az egyéni versenyben Putaki, Bortók, Tóth és Mogyoróssy vív majd fej-fej melletti küzdelmet, hogy eldöntse az elsősg kérdését. A győztest megjelölni előre lehetetlen — fejezi be nyilatkozatát Schmidt Gyula s maris megy tornászai közé s folytatódik az edzés.

Tóth Lajos, a többszörös magyar válogatott, olimpikont is megkérdezzük mi a véleménye. Ő így beszél:

— Pompás verseny lesz! Mi mindent beleadunk, hogy sikerüljön győzni, igaz, hogy válogatott együttesünkől ötven katonai szolgálatot teljesítünk. A csapat ennek ellenére jól együtt van s reméltem győzünk — mondja mosolyogva Tóth Lola.

Hajdú Gyula, szintén többszörös magyar válogatott, ó határozottan felel kérdésünkre:

— Győzünk kell! És győzni is fogunk. Mindenki jól tudja a gyakorlatát s győzelmet csak a pontozó bírák vehetik el...

Valóban a versenyen a pontozóbíráktól sok függ. Tavaly például nem a budapestiek győztek, hanem a pontozóbírók nyerték meg a versenyt a budapestieknek. Sajnos a vidék még mindig hatterbe szorult s ebben a sportágban is. De reméljük ezúttal nem lesz semmi hiba a pontozóbírákkal.

Hajdú Gyula nyilatkozata jut eszünkbe, amikor kilépünk a szemerkélő esős égbolt alá s búcsút vesszünk a tornászoktól. Szerinte győzni kell... s mi bizunk abban, ha minden tornász ezzel a gondolattal veszi fel a küzdelmet akkor a siker sem maradhat el.

S erre a sikerre szükség van, mert jól tudjuk Debrecen a tornászok fellegvára s tornászaink győzelmükkel csak öreg-

bíthetik régi hírnevüket. Reméljük, hogy eddigi tornászhegemóniánk egy árnyalattal sem fog megfakulni.

Győzelmi reményekkel néz a Diósgyőr mérkőzés elé a DVSC

A DVSC csapata a héten erős edzéssel készült a vasárnapi Diósgyőr mérkőzésre. A debreceni vasutasokat nem törtéte a kispáti nagy vereség és biztossá veszik, hogy a Debrecenben lejátszásra kerülő három mérkőzésüket megnyerve a bajnoki táblázat 8-10-ik helyén végzik az őszi szezon.

Pénteken kiadós erőnléti edzést végzett a játékosgárda. Mórédó irányításával, majd szakosztályi ülés keretében beszéltek meg a diósgyőriek ellen követendő taktikát. A csapatban valószínűleg nem lesz változás, esetleg a kapus posztján kerülhet Nagy Mihály helyére Keskeny. A debreceni csapatot tehát Nagy, vagy Keskeny Csokai, B. Nagy — Orosz, Nagy II., Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mester, Sidik összeállításban játssza a Diósgyőrrel.

A mérkőzés 2 órai kezdettel kerül lejátszásra vasárnap a D. öszi utcai sporttelepen. Játközvető: Jánia, partjelzők:

Harsányi László és Bikay lesznek. Előzőleg DVSC-Török-szentmiklósi LE kezilabda mérkőzés lesz.

Darai, a kiváló debreceni ökölvívó, elutazott Spanyolországba, a magyar ökölvívó válogatottal. A csapat Madridban, Barcelonában, Genfben és Bernben lép színpadra. Miriszai, Erdi, Darai, Vajda, Márton, Torma II., Bene III. s öszeállításban indul a magyar ökölvívó válogatott.

A felső három súlycsoportban a DVSC birkozóvárosok között a legnagyobbat megelégedés — mondotta Frankó Mihály, a birkozó JT elnöke. A DVSC birkozó elutaztak Magyarország egyéni birkozóvárosokára. Tarányi, Gedeon, Nemethy és Minalyffy különösen komoly eséllyel indul, — ha csak a fővárosi birókkal megint baj nem lesz.

A németek ellen készülő magyar katonaválogatott a BSKK.

RT elleni edzőmérkőzésen jól mozgott Különösen a szentmiklósi Deák és a Lukács-Kiss jobbcsarnok mozgása tetszett.

Az NB II-ben az Ungvári AC és Szeged őszi elsőse biztosnak látszik. A keleti csoportban a Nagybányai SE, Szentmiklósi AC, Hungária, Marosvásárhelyi SE és Törökvs közül bármelyik lehet őszi első. A nyugati csoportban az ETO, Soproni VSE, Haladás és Kaposvári RAC közül kerül ki az őszi bajnok.

A DVSC kezilabdázói vasárnap háromnegyed 1 órakor a következő összeállításban állnak ki a Török-szentmiklósi LE csapatát ellen: Nemes — Héth, Kapusi — Kertész, Varga, Rimóczi — Nagy II., Szabó F., Nyilas, Tóth J., Nagy IV. Tartalék: Bécsi és v. Szabó.

Ma és holnap lesz a Budapest-Debrecen városok közötti tornász-viadal

Ma délután öt órai kezdettel a DTE tornacsarnokában és holnap délelőtt nyolcad 11 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében bonyolítják le a hetedik Budapest-Debrecen tornászviadalt.

A már hagyományossá vált tornászverseny iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg s ez érthető is, mert ezen a viadalon dől el, hogy megnyeri-e a budapesti együttes véglegesen Debrecen város értékes tiszteletdíját. A két város együttese a legjobb összeállításban veszi fel a küzdelmet.

A budapesti tornászok ma délután érkeznek Debrecenre. Ezután üdvözölköznek őket s reméljük, hogy sportszerű küzdelem-

A debreceni kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság, 25701-1943. lkszám. ARVERESI H. D. L. IMENY-KIVONAT. Néh. öv. Kabai Istvánról szül. Szentjób Piroksa volt debreceni lakos hagyatéki ügyében a szalómány m. kir. Kincstár kérelmére a debreceni kir. járásbíró, mint hagyatéki bíróság, pk. 23718-1942-8. számú megkeresése folytán a telegkönyvi hatóság a végrehajtási árverés hatállyal bíró önkéntes árverést a Debrecen városban fekvő s a debreceni 5203. számú tkvi. betétn. A. I. 2, 3, 5, 6 sorsz. 16019, 16020, 16018/1, 16021/1 hrsz. alatt felveti összesen 492 négyzetöl területű, a Belsőtelepő II. dűlő-

ben a tornasport minden szépségét fogják bemutatni városunkban, a tornászok fellegvárában.

Ma öt órakor a DTE tornacsarnokában a városok közötti műszabadszabályú és lögrás kerül lebonyolításra, mivel két versenyszámot az Arany Bika dísztermében helyszűke miatt nem tudják megtartani. A mai versenyt a közönség olcsó belépőjéssel tekintheti meg. Jegyárvételt Gyürkynél és az Arany Bika halljában.

ben az Újfalván, Dévai utca 35. sz. alatt lévő ház, udvar, szőlő s szántóból álló ingatlanra 5000 P kikialtási árban elrendelte. Az árverést 1944. évi február hó 8. napján d. e. 9 órakor a telegkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Deák Ferenc u. 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani. Az ingatlan a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. Banatpénz a kikialtási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni. Debrecen, 1943 október hó 20. napján. Dr. Füzessy sk. jbró. A kiadomány hiteléül Nemes kiadó.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ (54)

GALOCSY legregibb magányyomozó megfigyelésel, nyomzásal, diszkretek, erede-menyek, Zöldfa u. 3. sz. telefon: 28-72.

KOSZTOLÁNCZY magányyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz Lorántffy u. 19.

JÁNOSSY magányyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78.

LEVELEZÉS (51)

ERZSÉBET 432 levele van a kiadóban.

31 ÉVES, kinevezett tisztviselő levelezne csinos, anyagiilag független urinóval. „Házasság lehetőségig” jeligére.

ALKALMAZÁSI NYER FÉRFI VEGYES

Ujság-kézbesítőket (férfiakat, nőket) azonnal felvesz a kiadó hivatal. Jó fizetés, nyugdíj.

SZOLOMUNKÁST! varosszéki 3 és fél holdas szőlőbe felveszek, jó bizonyítvánnyal, 2 hold fel szántott felesterődet is adok. Lakás: szoba konyha, kamara. Cserepes 5. 2-697

GAZDASÁGI ALLÁS FÉRFI (26)

FELES zöldségekért keres a gr. Semsey uradalom konyai gazdasága öntözött területre. Vasút állomás, posta: Konya. Hajdú megye 26-522

IRODAI FÉRFI (32)

NAGY VÁLLALAT keres bérelés-működésben jártas, lehetőleg nyugdíjas tisztviselőt. Jelentkezés szombaton és vasárnap, Garay u. 15. sz. alatt, második ajtó.

IPARI FÉRFI (33)

SÜTŐDEBE fiatal segédet felveszek, Virág u. 1 sz. Kányási. 33-711

KISEGÍTŐ fodrász. segédet felveszek és egy kislányt, gyermek mellé. Rác, Budapest Ézsásai u. 44. sz. 33-672

CUKRÁSZ segédet felveszek, Drexler cukrászda, Kossuth u. 6. 33-708

JÓMUNKÁS borbélysegédet felveszek azonnalra, vagy elcséjére, havvi 50 P. teljes ellátás. — Hölgyfodrászatra megtantom. Tóth Pál Hajdúdorog. 33-667

ÁLLANDÓ munkára cipészsegédet felvételnék. Teiki u. 69. 33-691

TANULÓ FIÚ (64)

JÓCSALÁDBÓL való tanuló felvétetik Kaszanyitzky Endre ügyvezetőbe, Ferenc József út 57. sz. 64-635

JÓ családból való 14-15 éves fiút cukrász tanulóknak felveszek, — Sántffa cukrász. 64-1238

KIFUTÓ FIÚ (49)

EGY kifutó felvétetik, Kishegyesi út 38. Simay sűtőde. 49-690

KIFUTÓFIÚT felveszek, Török festéküzlet, Cegléd u. 20. 49-1237

ALKALMAZÁSI NYER NŐ VEGYES (4)

CSALÁDTAGKÉNT kezeli háztartása vezető-sére jelentkező finomlelkű vallásos leányt özevgy urinó. Jelentkezés: Garay u. 15. sz. közepes udvari lakás. 4-670

SZALONCUKORKA csomagolóshoz ügyes lányokat felvesz Tóth cukrászda, Kossuth u. 17. 4-1244

KERESKEDELMI NO (50)

FÜSZER szakmában gyakorlattal bíró kisasszonyt felvesz Deutsch és Fla. 50-704

IANULOLEANY (63)

EGY ügyes tanuló lányt felveszek Sarkady, Széchenyi u. 2. 63-680

KIFUTÓ LEANY (47)

KIFUTÓLÁNYT, vagy fiút azonnali belépésre felveszek, Kossuth u. 28. laboratórium 47-678

KIFUTÓLÁNYT felveszek, Szentesi Ferenc, Simonffy u. 2. C. 47-685

BEJARONÓ (8)

BEJARONÓ felvétetik Nagy Lajos, Apaffi u. 20. 8-682

ALKALMAZÁSI KERES NO (3)

SZERÉNYIGÉNYŰ intelligens lakótársnót keresek, varrást, javítást, hársnyastoppolást készítek. József kir. herceg u. 22. 3-676

UZLETI AJANLAI (67)

ÉRTÉKES vasznabó, seimeiből takarekosan szabjuk, varrjuk, nemezük agyneműt, feher-neműt, függönyvet, — Megrendelőing anyag-jait külön bebiztosítottuk. „Favorit” Csapo u. 24 sz. 67-573 12. 31

SZORME bündákat javítok alakítok, testek veszek, eladok. Kovary szücsmester, püspök-palota 1. 31. 67-593 11. 31

HASZNALT orakat veszek javítok, eladok — Schiffmann, Vendeg u. 7. sz. kisállomásnál. 67-1792 1 3

SÍRKÖVEK műköből és természetesből, meszsalak gyümölcsösök részére és pirossalak kerti utakra kapható a Debrecen. Mukogyarnal. Fűrdő u. 2. sz. 67-297 vv.

TÖRÖTT gramofon lemezt 3- P-t fizetek Villanykörtecsere 50 fill. Biro, Hunyadi u. 22. sz. 67-33 11. 20

LEGOLCSOBAN fest tiszti Weisz keimefesto Arany János u. 29. sz., keresztjeület. 1900 vv.

BUNDAJÁT most készíttesse, ajakittassa Katona Vilmos szücsmesternél Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 67-157 12. 12

UJJA varázsolom kabátját, kosztümjét, gyönyörű kivitelben „Tildi” divatszalon, Rákóczi u. 11. 67-1282 12. 4

KÖLSCÖNZÖK, veszek porszivót gramofont, lemezeket, ajánlok villany zseblámpát, dinamófejet, kerékpár, rádióalkatrészeket. Soltész. Kálvin-tér 2. Telefon: 12-59. sz. 67-1796 1 31

ÖNKÉNTES urak! — Egyenruha fészítést vállalok, Tegdes, Kálvin-tér 19. sz. 67-1996 11. 26

JÓ szörmebúndák megbízásból eladók. Macska, seál, báránnyok, Kóváry szücsmesternél püspök-palota. 67-707

UZLETI KERESLET (66)

TOLLAT legmagasabb napi áron vesz „Hangya” tolgújtó telep. — József kir. herceg u. 71. 66-532

ELELMISZER, ITAL (18)

JONATHAN, batul, londonpéhin alma kapható termelőnél, mázsa teteiben is. Ungvár u. 4. sz. pavilonlaktanya mellett. 18 388 12 6

35-40 MÁZSA nemes körte van eladó. Cim: Bodrog András, Nyíregy háza, Bocskai u. 11. 18-671

ROZSA-bogyó hecsedli lekvár kapható, Ferenc József út 71. 2 udvar 18-709

EKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ekszereket, ezüstöt, briliánsat magas áron veszek. Ekszer javítás, Pollák aranyműves Hatvan u. 2. szám 19-572 11. 29

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, ékszert, napi árban veszek Szelecsényi, Sas u. 2. szám 19-495 11. 27

ARANYAT, ezüstneműt, ékszereket napi árban vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 19-593 2. 18

OKTATÁS (56)

NEGYEDIK gimnázista leány vállalná egy elemista gyerek tanítását bármiből. „Ifjúság” jeligére. 56-684

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GEP (7)

KIS SINGER varrógép eladó, Dévai u. 11. C. 7-677

RÁDIO (58)

ELADÓ egy 3+1 csöves rádió, Veres u. 5. 58-604

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28-624 5 3

HUSZONNÉGY basszusos, alighasznált tango-harmonika eladó, Hétvezér u. 19. Diósgyőri úti vámháznál. 28-634

BÚTOR (9)

HÁLÓSZOBÁK és konyhaberendezések a legjabb kivitelben allandóan raktáron. Ujfa-Iussynál, Bethlen 56. 9-1449 11. 26

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett hálok, kombinált szekrények raktáron Arany János u. 1. udvarban. 9-645 11. 29

HÁLÓSZOBÁKAI legolcsóbban bizalommal csak Lőcsai butorúziében vásárolhat. Eot u. 66. 9-86 11. 30

NINCSEN fényes karkatunk bútorot olcsón adunk, Piac u. 71 szám udvarban, Brilline. 9-1484 1 8

GYERMEKÁGY, rézsodronyos, nagyböz gyermek részére eladó. Szobozló út 15. 9-664

ÜVEGAJTÓS szekrény könyveknek, vitrinnek, egy használt szép Omega zsebhóra, egy karóra eladó. Kassa út 33. vendégül. 9-665

ELADÓ teleháló bútor, asztalok, székek, ládák, locák és konyhaszekrény, Veres u. 5. 9-603

KELETI perzsaszőnyeg valódi eladó, Nagyvárad u. 14. Korsósnál. 9-703

ATADÓ UZLET, VENDEGLŐ (6)

BEKÖLTÖZHETŐ pékséget veszek. Cim: Kerekes Géza u. 25. 6-618

LAKÁSI KERES (52)

KERESÉK december hó elsejére kétszobás lakást, fürdőszoba, konyhabasznalattal, vagy két-háromszobás komfortos főbérleti lakást. Vajna gazdasági felügyelő. Telefon: 29-23. 52-1745 vv.

NYUGDIJAS NŐ, LAKÓTÁRSNÓNAK MENNE, EGYSZERŰ MAGÁNOS NŐHOZ

Hajnal u. 2. elsősor 7. 52-683

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

BÚTOROZOTT szoba kiadó. Hatvan u. 46. 10-699

BÚTOROZOTT szoba két férfinék kosztal kiadó. Széchenyi u. 40. sz. emelet. 10-702

VEGYES (68)

FEJÖSTEHENET keresek nagytejtű, friss fejőst megvételre vagy bérletre garanciával, dr Kondor drogéria, város-háza. 68-705

15-20 DARAB szarvasmarhát telelni elvállalok pénzért, vagy részben. Cim a kiadóban. 68-597

ELVESZETT (13)

SZEGÉNY varrólány elvesztett rábizott 112 pengőt, pénztárcával. — Nagyon kéri a megtalálót juttassa el özevgy Grünfeldnéhez Hunyadi u. 15. 13-1242

FEHÉR orosz spitz kutyát elvesztett. Megtalálót jutalmazom. Markovits, Simonffy u. 36. 13-706

ELVESZETT szombaton 5 és 7 óra között Nap u. és Apolló között, vagy az Apollóban négyzetgöletesen olvás, 6 darab kövel kirakott női rugós aranykaróra. Becsületes megtalálóját, vagy nyomravezetőjét 80 P jutalomban részesül, Poisl alezredes, Nap u. 10. 13-635

GYERMEKÖCSI (27)

GYERMEKÁGY, ke-ményfából, fényezve 103.20 P. Szabó asztalos bútorüzletében, Csapó u. 33. sz. 27-191 2. 14.

HASZNALI RUHA, CIPO (69)

FEKETE könnyű gyapjuszövetből, nagyméretű nőruha, piüss felkabát eladók. Kút u. 2. 69-621

FEKETE öltöny, sötét-szürke felöltő, szmoking minden darab csaknem új állapotban békebeli minőségben eladó. Megtekinthető délután, Hatvan u. 59. 69-673

BÖRKABÁT igen jó állapotban levő, hosszú férfi, eladó. Cim a kiadóban. 69-696

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

GYÜMÖLCSFÁK köszmeték, rozsák még kaphatók, Ungvárytól Kürtös u. 19. huszárlaktanya mögött. 25-531 11. 30

TAKARMÁNY többfajta eladó. Istálló van. Értekezni: Csokonai u. 52. 25-675

SZŐLŐVESSZŐ saját telepemről 2 éves, szép gyökeres csemegé és borfajták, legolcsóbban kapható, Simonffy u. 59. 25-657

KÁPOSZTALÉVÉL

tehén és nyul etetésére igen alkalmas, mázsa-számra yeladó. Bihari út 27. sz. 25-655

ELADÓ HÁZ (17)

KÉTSZER négyszobás, komfortos, emeletes villa, 700 négyzetöl gyümölcsös eladó. Károly Ferenc József út 23. 17-565

ELADÓ adomentes, beköltözhető kerti lakás, 2 szoba, veranda, konyha, spájz, melléképületek sürgősen. Szegedi Gergely u. 22. 17-654

ELADÓ HÁZHELY (16)

BELVÁROSBAN vil-lamoshoz közel 329 négyzetöl saroktelek sürgősen eladó. Bontási eredeje meg van, valamint kevés építkezési anyag. Péterfia 61. gyógyszer-tárban. 16-710

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron Árusít, becsértel, vásárol vitez Nagy János, Hatvan u. 41. telefon 26-19. 24-1811 12. 4.

BOROSHORDÓKAT 40 hektőg kölesön adok, egész szezonra. Érdeklődhet, Széchenyi u. 94. földszinten egész nap. 24-524

ELADÓ FÖLD (15)

SZÁNTÓFÖLD eladó — Nagyszerve 68. Érdeklődni a helyszínen Boros Györgynél. 15-619

ELADÓ ÁLLATOK 14

KETTŐ darab 3 hónapos malac eladó. L. hel u. 45. sz. 14-681

ENEKLŐ kanárik eladók. Vigkedvű M. u. 25. ajtó 4. 14-701

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: **IFJ SZIGETHY GYULA** főszerkesztő h. igazgató. Kiadja és nyomja: **TISZÁNTULI KÖNYVES LAPKIADÓ RT.** Műszaki vezető: **SZIGETHY KAROLY**